

ВНУТРІШНЬОСИСТЕМНА ОРГАНІЗАЦІЯ СЛОВОТВОРУ: МОРФОНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Інна ДЕМЕШКО (Кіровоград, Україна)

У статті окреслено перспективу дослідження девербативів у сучасному мовознавстві, розглянуто внутрішньосистемну організацію словотвору в морфонологічному аспекті, визначено особливості морфонологічних закономірностей у віддієслівних словотвірних гніздах з вершинним дієсловом іношомовного походження.

Ключові слова: словотвірна морфонологія, девербативи, морфонема, морфонологічні альтернації, словотвірна парадигма, словотвірне гніздо.

The article outlines the perspective of researching of deverbatives in modern linguistics. The intersystem organization of word-building in the morphonological aspect is considered. The peculiarities of morphonological regularities in verbal derivational units with apical verb of foreign origin is defined.

Key words: word-building morphonology, deverbatives, morphonema, morphonological alternation, derivational paradigm, derivational unit.

Словотвірна морфологія як окрема лінгвістична дисципліна виокремила порівняно недавно, але досить швидко стала однією з інтенсивно досліджуваних галузей мовознавчої науки. На сучасному етапі морфологічний аспект в аналізі словотвору досліджується в слов'янських, германських, балканських, тюркських мовах, однак ті численні праці не дають ряд надзвичайно важливих для мови питань, зокрема таких, як процедурні питання морфологічного аналізу, морфологічні особливості комплексних словотвірних одиниць, моделювання морфологічної структури комплексних словотвірних одиниць, визначення функціонального навантаження словотвірних одиниць та ін. На часі ґрунтовне вивчення як теоретичних, так і практичних питань, пов'язаних із поглибленням знань про особливості функціонування морфологічних перетворень, про їхню роль у структуруванні й групуванні словотвірних гнізд із вершиною-дієсловом; у встановленні правил зовнішньої видозміни компонентів словотвірної структури девербативів. Актуальність дослідження зумовлена відсутністю системного дослідження в царині функціональних можливостей морфологічних моделей, залучених до процесів віддієслівного словотворення сучасної української мови.

Необхідно зазначити, що словотвір української мови, як і будь-якої мови світу, являє собою відкриту нелінійну систему, здатну до самоорганізації і саморозвитку. Вивчення закономірностей, особливостей формальних модифікацій у морфемній структурі похідних при словотворенні, встановлення причин і формулювання правил сполучуваності морфем на морфемному шві досліджує морфологія. Дослідження словотвору як динамічної системи доцільно проводити з використанням комбінованого діасинхронного підходу і вивченням морфологічних явищ при творенні похідних. Такий підхід дає можливість обґрунтувати інтерпретацію змін лексичної та словотвірної макросистем і спрогнозувати тенденції розвитку цих макросистем та встановити причини, зміни формального вияву морфем.

Сучасний стан лінгвістичних розвідок характеризується спрямованістю уваги мовознавців до проблем становлення, розвитку і функціонування одиниць основних мовних рівнів (ярусів) і проміжних (морфологічного, словотвірного і фразеологічного). На початку ХХІ ст. з'являються праці, присвячені дослідженню морфологічної структури відіменникових словотвірних гнізд української (М. Ю. Федурко), російської мов (Г. М. Потапова), динамічних процесів морфологічних моделей відприкметникового словотворення (Г. В. Пристай), морфології словозміни і словотворення білоруської мови (В. П. Русак), морфології башкирської (Г. Р. Абдуліна), монгольської мов (С. О. Крилов). Актуальними залишаються дослідження семантичних і синтаксичних аспектів віддієслівної деривації (на матеріалі мов різної генетичної та ареальної належності), зокрема, актантних і аспектуальних дериватів, номіналізацій [5]. Водночас, питання словотвірної морфології віддієслівних дериватів в українській мові залишається відкритим. Це зумовлює актуальність дослідження словотвірної морфології девербативів у синхронному аспекті з метою вивчення особливостей морфологічних трансформацій дієслівних основ три-, дво- й одностовних віддієслівних похідних.

Мета пропонованої розвідки – розкрити внутрішньосистемну організацію словотвору в аспекті морфології, встановити особливості морфологічних закономірностей у віддієслівних словотвірних гніздах з вершинним дієсловом іншомовного походження. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: 1) узагальнити погляди дериватологів на словотвірну парадигму і словотвірне гніздо як комплексні одиниці словотвірної системи мови; 2) розкрити внутрішньосистемну організацію словотвору в аспекті морфології через таксономію її конститутивних одиниць; 3) схарактеризувати структурні відношення між вершинним дієсловом та похідними одиницями 4) виявити особливості морфологічних закономірностей у віддієслівних словотвірних гніздах з вершинним дієсловом іншомовного походження.

Словотвірна морфологія досліджує закономірності й особливості формальних модифікацій у морфемній структурі слова в процесах словотворення. Комплексне вивчення морфологічних явищ при словотворенні дає можливість виявити закономірності

валентності морфем, встановити причини зміни формального вияву морфем. Словотвір української мови – це мовна суперсистема, яка становить собою складний об'єкт, що характеризується субстанцією (сукупністю різнотипних конститuentів) і формою її організації, а морфологія дає змогу встановити причини, які стимулюють зміни формального вияву морфем, сформулювати правила сполучуваності морфем даної мови. Хоча статус словотвірної морфології як окремої автономної системи мови не є загальновизнаним фактом, однак на користь її автономності можна навести такі аргументи: 1) наявність основної мовної одиниці – морфони; 2) наявність автономних механізмів – морфологічних типів і моделей; 3) можливість формального моделювання похідних. Визнаючи автономність словотвірної морфології в межах мовної макросистеми, необхідно підкреслити її особливість статусу, яка полягає в різноплановості елементів, що складають її субстанцію. До «беззаперечних одиниць» словотвору, на думку вчених, належать корінь, морфема, афікс, префікс, суфікс, постфікс, інтерфікс, похідне слово, твірна база, формант, синтагма, парадигма, тип, спосіб, пара, ланцюг, ряд, гніздо [7: 67-68]. Наведений ряд терміноодиниць доповнимо морфологічним типом, морфологічною моделлю, мотиватором, мотивантом.

У сучасній україністиці актуальним і донині залишається вивчення словотвірної системи як гніздової організації, оскільки вивчення структурно-семантичної організації словотвірного гнізда дає змогу встановити парадигматичні і синтагматичні відношення дериватів, сприяє перспективному і глибинному аналізу процесу словотворення, супутніх словотворенню морфологічних явищ для системного підходу до вивчення дериваційної структури похідних. Проблему структурно-семантичної організації словотвірних гнізд досліджували українські мовознавці І. І. Ковалик, Н. Ф. Клименко, В. О. Горпинич, Є. А. Карпіловська, В. В. Грещук, М. І. Голянич, Н. Я. Тишківська, О. В. Дияк та ін., російські мовознавці О. М. Тихонов, О. А. Земська, Ж. Ж. Варбот, О. С. Кубрякова, І. С. Улуханов, В. В. Лопатін, О. Д. Зверев, В. Г. Головін та ін. В українській дериватології узагальнення результатів вивчення словотвірних гнізд окремих коренів стало створення відповідних лексикографічних праць – Є. А. Карпіловська «Кореневий гніздовий словник української мови: Гнізда слів з вершинами – омографічними коренями» (2002 р.), Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк «Шкільний словотвірний словник сучасної української мови» (2005 р.). На часі укладання гніздового словника ще не досліджених коренів (основ). Саме цей чинник сприяв вибору об'єктом дослідження словотвірні гнізда з вершинними дієсловами, вивченню морфологічних закономірностей при творенні девербативів вербальної, субстантивної, ад'єктивної та адвербіальної зон.

Оскільки морфологія займає проміжний рівень між фонологією і морфологією, то виникає складна залежність морфологічних змін від результатів фонологічного і морфологічного аналізу. «...Чим більш автономний статус вона (морфологія) набуває, тим більш очевидною стає залежність морфології від результатів морфологічного і словотвірного аналізу» [10: 11], при цьому морфологічний опис набуває аналітичного характеру [6: 1977]. Як відомо, словотвір – це функціональне поле мови, у якому тісно взаємодіють усі мовні рівні. Тому при вивченні словотвірної морфології похідних необхідно диференціювати морфологічні явища, зокрема морфологічні альтернативи, що відбуваються при словозміні і при словотворенні [3: 84-97]. Оскільки центр частин мови формують іменники і дієслова як суто автономні знаки [2: 16], то ці центральні частини мови становлять певний науковий інтерес, адже саме «іменник і дієслово як основні частини мови мають розвинену морфологічну структуру і великі словотвірні можливості для поповнення словникового складу» [Там само: 47]. На сучасному етапі вивчення словотвірної морфології пильнішої уваги потребує дослідження девербативів з питомими й іншомовними коренями (основами), питання адаптації запозичених лексем, особливості сполучуваності іншомовних кореневих морфем із суфіксальними морфемами (питомими, запозиченими). Варто зазначити, що при вивченні морфологічної організації словотвірного гнізда з вершинним дієсловом доцільним є врахування омонімії кореневих морфем: **будіти**¹ (переривати сон) – *будіти-ся, буді-льник, до-будіти-ся; з-будіти, збудіти-ся, збудж-увати, збуджувати-ся, збуджува-н(ий), збуджуван-ість; роз-будіти, розбудж-а-ти,*

розбудіти-ся, розбудж-ува-ти, розбудж-ен(ий), розбудж-енн(я) та ін.; будіти² (коптити) – будж-анійн(а), бууж-анійн(а), будж-ен'н'(а), бууж-енійн(а), будж-енійц'(а), бууж-енійц'(а), бууж-ійн(а); жати¹ (зрізати стебла рослин) – жат-т(ий), жат-в(а), жн-ець, жн-иц'(а), жн-ив(а), жн-ій, жат-лк(а), жєн-ник, жат-т'т'(а); ві-жати¹ (жати все; закінчувати жати) – вжат-ся; вижн-а-ти, вижн-О, по-вижнати; жат-ти² (стискати) – жати-ся², жим-О (спортивна вправа), жом-О (відходи), жм-ен'(а), жм-іх(и) (вичавки), жм-ін; ві-жати² (витиснути) – вижм-ати, вижм-О, вижм-к(а), сок-о-вижмат-лк(а) та ін.; мін-і-ти¹ (робити інакшим) – мініти-ся, мін-б(а), міні-вєць (мінерал – шпат), мін-лив(ий); від-мініти – відмін'-ува-ти¹, відмін'-а-ти, відмін-О (викуп), відмін-(а)¹; з-мініти – змініти-ся, змін'-ува-ти, змін'-а-ти, змін-ен(ий), змін-(а); мін'-а-ти – міняти-ся, міня-учи, міня-льник; роз-міняти – розміняти-ся, розмінювати-ся, розмін-О; мін-і-ти² (визначати, обіцяти) – мін-к(а), ві-мін-к(а), на-мінати, намін-к(а) та ін. Проблема омонімії залишається однією із найскладніших лексикологічних, словотвірних і лексикографічних проблем, тому необхідно враховувати критерії розрізнення омонімії та полісемії, джерела омонімії при укладанні гніздового словотвірного словника віддієслівних дериватів, оскільки це явище досить поширене в системі дієслова.

Результати аналізу засвідчують, що в кожного з морфологічних класів найактивнішим є перший ступінь словотворення, який характеризується найбільшим розмаїттям морфологічних моделей, а на другому й наступних – морфологічна активність згасає, що виявляється в якісних і кількісних характеристиках: кількісне зменшення задіяних морфологічних моделей та в їхньому типізованому характері. Омонімічні кореневі морфеми притаманні переважно питомим лексемам. У морфологічних трансформаціях убагаємо не лише засіб формальної сумісності морфем, що супроводжують процес словотворення, а й передачі певної інформації, виконанні певних функціональних ролей. Адже морфологічні засоби інформують про формальні властивості поєднаних у дериваційному акті морфем, зокрема про особливості контактної зони (фонемну конфігурацію фіналі твірної основи та ініціалі суфікса), про поєднувальну організацію твірної основи, про тип акцентної позиції слова, акцентні потенції словотвірних засобів, диференціювати утворення від питомих і від запозичених слів певного граматичного класу.

Створення типології словотвірної морфології словотвірних парадигм девербативів з оперттям на словотвірні гнізда потребує аналізу словотвірного потенціалу слів, зокрема вивчення природи відповідних зон похідних (вербальної, субстантивної, ад'єктивної, адвербіальної), що передбачає вивчення словотвірних спроможностей похідних, адже ця проблема досить актуальна при системному вивченні словотвору української мови. Необхідно зазначити, що в мовознавчій літературі поняття блок словотвірної парадигми і зона словотвірної парадигми інколи вживаються як синоніми [11]. На нашу думку, ці терміни варто диференціювати. Термін «зона» словотвірної парадигми використовуємо як видовий по відношенню до терміна «блок», тобто як позначення структурних і семантичних позицій у складі словотвірної парадигми. Морфологічна структура словотвірної парадигми або словотвірного гнізда, до якого входить словотвірна парадигма, і зонна структура словотвірної парадигми певного ступеня словотворення пов'язані і структурно, і семантично, оскільки спрацьовують і структурний, і семантичний чинники:

дозвóлити

дозвол'-а-ти		дозволяти-ся
дозвіл		
дозво́ле-н(ий)		
		не-дозво́лен(ий)
		недозво́лен'-ість

домінува́ти

домінува-н'н'(а)		доміна́нт-н(ий)
домі́н-а́нт(а)		
		доміна́нтн'-ість

доміна́нт-ов(ий)	
під-доміна́нт(а)	
суб-доміна́нт(а)	
	субдоміна́нт-ов(ий)
доміну́ї-уч(ий)	

Урахування специфіки словотвору, що полягає передусім у тому, що з усіх мовних підсистем саме він покликаний відображати номінативну діяльність людини – формувати й забезпечувати функціонування особливих одиниць номінації – похідних слів, властивості яких є унікальними й неповторними [4: 113], більш перспективним вважаємо напрямок у вивченні словотвірної парадигматики, представлений працями О. А. Земської, Р. С. Манучаряна, В. В. Грешука, З. О. Валюх та ін. В україністиці словотвірну парадигму кваліфікують як комплексну одиницю, що являє собою особливу мікросистему дериватів одного ступеня творення, об'єднаних тотожністю твірної основи і протиставлених словотворчими формантами. Запропоноване витлумачення словотвірної парадигми, по-перше, найбільш ізоморфне поняттю парадигми в морфології, по-друге, на його основі можливе комплексне дослідження дериваційного потенціалу слів різної частиномовної належності: іменників, прикметників, дієслів, числівників та ін. і встановлення словотвірних значень, властивих похідним, твірні яких репрезентують ту саму лексико-семантичну або тематичну групу; по-третє, дає змогу з'ясувати, якою мірою, як і які чинники зумовлюють дериваційну поведінку мотивувальних слів і який інвентар словотворчих формантів властивий різним класам твірних слів, з якими синонімічними формантами взаємодіють твірні основи та ін. [1: 39]. Таким чином, словотвірна парадигма становить упорядковану мікросистему похідних одиниць одного ступеня деривації, об'єднаних спільною твірною основою і протиставлених словотворчими формантами.

Підтримуємо думку О. М. Тихонова, що словотвірне гніздо має чітко визначену структуру, і в основі «побудови гнізд лежить принцип ієрархії, принцип послідовного підпорядкування одних одиниць іншим [9: 36]. Необхідно зауважити, що до складу словотвірного гнізда входять слова, що мають спільний лексико-семантичний варіант, матеріальним виразником якого є коренева морфема. Межі словотвірних гнізд рухомі. Адже під впливом лінгвальних і екстралінгвальних чинників гнізда можуть поповнюватися новими словами (пор. *продовження, зомбування, пікетувальник, апелювач*) і втрачати деякі значення слова, коли вони переходять до пасивного складу лексики, втрачаючи смислові зв'язки (пор. *дати і продати, вити і розвинути*).

У сучасній дериватології словотвірне гніздо, разом із словотвірним типом, належить до основних системотвірних одиниць словотвірного рівня мови. Якщо для похідних того чи того словотвірного типу загальним елементом є формант, то для словотвірного гнізда – вершинне слово. Оскільки словотвірна парадигма становить собою сукупність всіх похідних одного твірного і виступає частиною словотвірного гнізда. О. М. Тихонов зазначає, що «серед усіх частин мови дієслово має найширші словотвірні зв'язки і рішуче впливає на всі важливі процеси словотворення», наголошуючи на тому, що словотвірні гнізда із вершинами-дієсловами мають найскладнішу структуру і значний склад похідних, особливо на першому ступені деривації [8: 286]. Характерно, що в словотвірному гнізді кожен зі ступенів деривації формує свою словотвірну парадигму послідовно відображену в розгортанні гнізда по вертикалі. При базових словах-дієсловах на першому ступені деривації розташовані зворотні дієслова, багатократні, однократні, префіксальні і префіксально-суфіксальні, віддієслівні іменники, прикметники, складні слова [Там само: 287]. При базових дієсловах іншомовного походження на першому ступені деривації розташовані зворотні або префіксальні дієслова, іменники з абстрактним значенням, прикметники:

абстрагува́ти

абстрагува́ти-ся	
абстрагува́-н'-н'-а	
абстра́к-ці́ї(а)	
	абстра́кт-н(ий)
	абстра́кт-н-о

абстра́кці-он / (-ізм)

абстракціон-і́ст

абстракціоні́ст-ськ(ий) 1

абстракціоні́ст-ськ(ий) 2

абстра́гова-н(ий)

пор. абстра́кт, *заст.*

Морфонологічна структура словотвірних гнізд з вершиною-дієсловом іншомовного походження характеризується усіченням дієслівної фінали (форматива *-ува-* (252) або *-и-* (1): *контрзу́тити*).

Опис словотвірних парадигм передбачає виокремлення зон, що становлять собою сукупність словотвірних значень, виражених дериватами відповідного лексико-граматичного класу: субстантивна, ад'єктивна, вербальна та адвербіальна зони. Саме дослідження морфонологічних особливостей у межах словотвірних парадигм унаочнює механізм породження девербативів в українській мові, демонструючи параметри організації мотивантів вербальної, субстантивної, ад'єктивної та адвербіальної зон.

У сучасному словотворі досить поширеним стало визначення, згідно з яким словотвірна парадигма – це комплексна одиниця, що являє собою певну мікросистему дериватів одного ступеня словотворення, мотивованих тією самою твірною основою і протиставлених словотвірними формантами. Концептуальний апарат морфонології потребує подальшого вдосконалення й аналізу, упорядкування й узгодження з понятійними і термінологічними системами суміжних лінгвістичних дисциплін.

На сучасному етапі опис та дослідження формальних ознак мовних одиниць із погляду системно-структурної лінгвістики видається перспективним напрямом, покликаним установити арсенал словотвірних формантів і пояснити природу морфонологічних трансформацій. Характерно, що типологічною ознакою дериваційних парадигм дієслів є їхнє внутрішнє структурування за частиномовними зонами девербативів. Словотвірні парадигми дієслова представлені три-, дво- та однозонними дериватами. Для віддієслівних похідних продуктивною є тризонна типова словотвірна парадигма. Аналіз понад 320 словотвірних гнізд з вершинними іншомовними коренями дає можливість зробити висновок, що вони структуровані вербальною, субстантивною, ад'єктивною та адвербіальною зонами. Тризонні словотвірні парадигми дієслів з вершинними іншомовними коренями належать до першого продуктивного класу дієслів і представлені вербальною, субстантивною, ад'єктивною та адвербіальною зонами: **ада́тува́ти** – *ада́тува́ти-ся*, *ада́пт-а́ці́й(а)*, *ада́пто́ва-н(ий)*; **ано́тува́ти** – *ано́тува́ти-ся*, *ано́тува́-н'н'(а)*, *ано́т-а́ці́й(а)*, *ано́това-н(ий)*, *про-ано́тува́ти*; **бало́тува́ти** – *бало́тува́ти-ся*, *бало́тува́-н'н'(а)*, *бало́тирува́-ль/н(ий)*, *ви-бало́тува́ти*, *за-бало́тува́ти*, *пере-бало́тува́ти*; **коти́рува́ти** – *коти́рува́ти-ся*, *коти́рува́-н'н'(а)*, *коти́ров-к(а)*, *коти́рува́-ль/н(ий)*. Двотонні словотвірні парадигми дієслів з вершинними іншомовними коренями представлені вербальною і субстантивною зонами, субстантивною і ад'єктивною зонами: **ана́лізува́ти** – *ана́лізува́ти-ся*, *ана́лізува́-н'н'(а)*, *ана́ліз*; *ана́літ-ик(а)*, *ана́літ-і́зм*, *ана́літи́ч-н(ий)* 2; на другому ступені деривації представлена тризонна словотвірна парадигма: *ана́літ-ик*, *ана́літи́ч-н(ий)* 1, *ана́літи́ч-н-о*, *ана́літик-о-синте́ти́чн(ий)*; **апро́бува́ти** – *апро́бува́ти-ся*, *апро́бува́-н'н'(а)*, *апро́б-а́ці́й(а)*; **гре́йді́рува́ти** – *гре́йді́рува́ти-ся*, *гре́йд-ер*; *гре́йдер-і́ст*, *гре́йдер-н(ий)*, *авто/гре́йдер*; **де́густува́ти** – *де́густува́ти-ся*, *де́густ-а́ці́й(а)*, *де́густ-а́тор*; **реа́білі́тува́ти** – *реа́білі́тува́ти-ся*, *реа́білі́т-а́ці́й(а)*. Однозонні словотвірні парадигми дієслів з вершинними іншомовними коренями представлені субстантивною, ад'єктивною, вербальною зонами: **аборду́ва́ти** – *аборд-а́ж*; *аборда́ж-н(ий)*; **во́яжува́ти** – *во́яжи́рува́-н'н'(а)*, *во́яжиро́в-к(а)*, *во́я'ж*, *во́яж-е́р*; **гідрофі́кува́ти** – *гідрофі́кова-н(ий)*; **дре́йфити** – *з-дре́йфити*, **мані́пулюва́ти** – *мані́пулюва́-н'н'(а)*, *мані́пул'-а́ці́й(а)*, *мані́пул'-а́тор*; **меліору́ва́ти** – *меліор-а́ці́й(а)*; **прева́люва́ти** – *прева́люва́-н'н'(а)* 1. Установлено, що безпрефіксні базові дієслова належать переважно до двотонних словотвірних парадигм, а префіксальні – до тритонних словотвірних парадигм. Доведено, що субстантивні та ад'єктивні суфікси потужніше використовують можливості морфонологічної системи української мови, ніж вербальні та адвербіальні. Морфонологічні позиції детермінують дію таких морфонологічних правил: усічення дієслівної основи при

творенні похідних, консонантні альтернативи в кореневій або суфіксальній морфемі на другому й третьому ступенях деривації (**абстрагувати** – *абстра́к-ці́й(а)*, *абстра́кт-н(ий)*; **аналізувати** – *аналі́з*, *аналі́т-ик(а)*, *аналі́т-і́зм*), депалаталізацію (**жонглюва́ти** – *жонгл-éп*) і зміну позиції наголосу (**комбінува́ти** – *комбін-áці́й(а)*, **реабілітува́ти** – *реабілі́т-áці́й(а)*, **акумулюва́ти** – *акумул'-áтор*).

Для словотвірних гнізд з питомим вершинним дієсловом характерні тризонні словотвірні парадигми, а для словотвірних гнізд з вершинним дієсловом іншомовного походження – дво- й однозонні словотвірні парадигми.

Вивчення морфологічних закономірностей у віддієслівних словотвірних гніздах з вершинним дієсловом іншомовного походження дає можливість зробити такі висновки:

1. Уведення до словотвірної морфології поняття словотвірне гніздо дає можливість вивчати словотвір як ієрархічну систему, а не просто сукупність похідних, визначати і прогнозувати морфологічні процеси в контактній зоні.

2. Типологічною ознакою дериваційних парадигм дієслів є їхнє внутрішнє структурування за частиномовними зонами девербативів. Об'єднання девербативів в автономні зони в межах словотвірної парадигми дає можливість виявити морфологічні характеристики й адаптацію віддієслівних дериватів.

3. Дослідження морфологічної структури дієслова дає змогу виявити морфологічні типи, моделі, встановити функціональну морфологічну класифікацію приголосних за типами палаталізації і депалаталізації.

Перспективу подальших розвідок словотвірної морфології девербативів убачаємо у вивченні комплексних словотвірних одиниць (словотвірних гнізд і словотвірних парадигм), з'ясуванні морфологічних трансформацій дієслівних основ (коренів) при творенні три-, дво- й однозонних похідних сучасної української мови.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Валюх З. О. Словотвірна парадигматика іменника в українській мові / З. О. Валюх. – К.; Полтава : АСМІ, 2005. – 350 с.
2. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська. – К. : Пульсари, 2004. – 398 с.
3. Демешко І. М. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Фонологія. Морфологія. Орфографія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Таблиці, схеми : навч. посіб. / І. М. Демешко. – Кіровоград : ПП «Інвест-Груп», 2008. – С. 84-97.
4. Земская Е. А., Кубрякова Е. С. Проблемы словообразования на современном этапе / Е. А. Земская, Е. С. Кубрякова // Вопр. языкознания. – 1978. – № 6. – С. 112-123.
5. Исследования по глагольной деривации: сб. ст. [отв. ред. В. А. Плунгян, С. Г. Татевосов]. – М. : Языки славянских культур, 2008. – 384 с.
6. Лопатин В. В. Русская словообразовательная морфемика : Проблемы и принципы ее описания / В. В. Лопатин. – М. : Наука, 1977. – 315 с.
7. Лыков А. Г., Клечковская Г. А. Гнездо как высшая словообразовательная единица (к вопросу о соотношении и классификации единиц русского словообразования) // Русская словообразовательная синтагматика и парадигматика: сб. науч. труд. / А. Г. Лыков, Г. А. Клечковская – Краснодар, 1991. – С. 67–78.
8. Тихонов А. Н. Проблемы составления гнездового словообразовательного словаря современного русского языка. Курс лекций / А. Н. Тихонов. – Самарканд : Изд-во Самарканд. ун-та им. А. Навои, 1971. – 387 с.
9. Тихонов А. Н. Словообразовательный словарь русского языка : В 2 т. – [2-е изд., стер.] / А. Н. Тихонов. – М. : Рус. яз., 1990.
10. Толстая С. М. Морфология в структуре славянских языков / С. М. Толстая. – М. : Индрик, 1998. – 318 с.
11. Федурко М. Ю. Морфология відіменникового словотворення / М. Ю. Федурко. – К.; Дрогобич : Вимір, 2003. – 271 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Інна Демешко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: словотвірна морфологія, термінологія, ономастика.